

Language and Culture Archives

Aku ijik kélingan

A. Kasiman, Author

©1987, SIL International

License

This document is part of the SIL International Language and Culture Archives.
It is shared 'as is' in order to make the content available under a Creative Commons license:

Attribution-NonCommercial-ShareAlike
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>).

More resources are available at: www.sil.org/resources/language-culture-archives.

Aku ijik kélingan

Aku i^jik k^elingan

(Ik kan me nog herinneren)

Jeugdbelevissen verteld in het Surinaams Javaans

Instituut voor Taalwetenschap

Paramaribo, Suriname

Illustraties: Carolyn Dyk

Samenstelling, Nederlandse vertaling, vormgeving

en druk: Instituut voor Taalwetenschap

Postbus 1919, Paramaribo-Zuid

Suriname

Alle rechten voorbehouden *1987 (D)*

Het Instituut voor Taalwetenschap (S.I.L.)

Andirastraat no. 54

Paramaribo-Zuid, Suriname

Printed in Suriname

AKU IJIK KÉLINGAN

Mbiyèn, dongé aku ijik tyilik, aku seneng mèlu ngarit karo kakangku. Umurku menawa ijik limang taun.

Ing sakwijiné dina aku mèlu dèkné nang sawah arep ngarit. Sawahé banyuné jeru, mergané wayahé rendengan.

Lah aku kok ujuk-ujuk dityekel karo kakangku terus diuntyalké nang nggon méndong-méndong terus ditinggal mblayu. Aku sampèk glagepan déwé. Kadung aku wis bisa tangi menèh, aku terus nggolèki kakangku, nanging ora kéték blas; dèkné ndelik.

A Kasiman

KEPETUK ULA GEDE

Ing sakwijné dina, wayahé ora kerja, aku kok nganggur. Aku mikir: "Énaké ngapa iya?" Aku kok terus kélingan nèk suketé nang mburi omah wis duwur mbanget.

Ora let suwi ngerti-ngerti aku wis mepeng babat bat-bet nang mburi. Kadung éntuk mèh sekèti kok terus weruh ula mlungker sak kéntol. Aku kagèt

terus mundur, awakku minding kabèh. Kadung wis ilang kagèté aku terus ndelok ulané. Nèk tak sawang sangka kadohan ulané ora patèka medèni, nanging nèk tak deloké sangka tyedekan kok rada nggilani. Aku durung tau weruh ula kaya ngono kuwi.

Lah saiki kepriyé iya?

Aku terus nggolèk.pentung dawa tak nggo mentungi ulané. Lah ndasé kok malah terus metungul, aku sampèk kagèt.

Aku terus nyeluk tanggaku, ndilalahé wongé iya ijik babat nang mburi omah. Wongé tak omongi nèk ènèng ula gedé nang kebonku. Dèkné terus teka dirèk karo bérangé. Kadung weruh ulané, wongé terus ngisah bérangé sampèk meling. Ulané terus dityatyah-tyatyah. Aku ora wani ndeloké dongé wongé mbatyoki ulané, aku gila mbanget.

Kadung wongé wis bar aku weruh nèk bérangé wongé towal-towal.

Aku terus njikuk sekop nggo mendem ulané. Bar tak pendem nang ngisor wit pelem, aku terus mulih.

Wis ora wani babat menèh, mrinding nèk kélingan ulané. Aku terus njagong nang omah tenger-tenger mikir pengalaman nang kebon kuwi mau.

R Kasiman

MANTYING

Mbiyèn, dongé aku ijik tyilik, aku seneng mantying. Umurku kira-kira ènèng sangang taun. Aku nèk mantying nèk wayahé vakansi gedé. Gotro sing dipantyingi iya gedé tenan, rada adoh karo omahku. Gotro kuwi kompasé karo kebon tebu.

Mbiyèn kono kuwi jan busi tenan. Gotroné okèh suketé, nanging uga okèh iwaké kuwik-kuwik. Iwak liyané mbarang iya okèh, kaya plata-édé, mantuli, walapa lan betik.

Aku nèk budal mantying ngejèk yuku, dadiné ènèng kantyané. Sakdurungé budal awaké déwé nggolèk tyatying ndisik nang mburi omah. Awaké déwé sarapan sega ndisik, dadiné nèk budal namung sango banyu nggo nèk ngelak. Awaké déwé seneng budal ésuk, mergané durung panas lan menèh nèk ésuk wayahé iwaké galak.

Pantyingé ora trima siji, paling setitik wong siji nggawa loro. Nèk wayahé galak tenan kaé nggawa telu apa papat. Nèk wis tekan nggoné awaké déwé terus nggolèk nggon sing eyup.

Nèk tyatyingé wis tak pasang pantyingé terus tak tyemplungké. Aku terus ngentèni karo ndeloké gabusé mendelep apa ora. Sing tak arep-arep bisaa ndang nyendal iwak soké. Iwak soké iku iwak kuwik-kuwik sing gedé. Dong-dongan pantyingé ijik tak tyemplungké terus terusan dipangan.

Bungahé kaya ngapa nèk aku nggèrèt soké kaé. Rasané antep nang tangan. Dong-dongan kétoké dipangan soké, nanging nèk tak gèrèt ngerti-ngerti welut sak lengen. Nèk éntuk welut ngono terus tak tinggal mblayu, gila aku, mergané rupané kaya ula. Nèk balik aku terus nggawa pring tak nggo mentungi weluté bèn mati. Ajek-ajek weluté dadi guyon, mergané aku gila, yuku iya pada waé gila.

Mulané nèk mentungi iya sakuwaté sampèk tangané téyol. Nèk ngutyuli weluté sangka pantyingé iya ijik dadi gègèran, mergané aku ora wani ndemèk weluté. Yuku iya pada waé ora wani. Entèk-entèké iya diutyuli bareng wong loro, terus weluté diguwang.

Nèk wayahé iwaké gelem mangan kaé lih narik pantyingé sampèk kwalahen. Nanging nèk iwaké ora gelem mangan aku ora sabar ngentèni suwi-suwi. Terus tak tinggal mulih waé.

Nèk éntuk iwak terus diwadahi nang kepis, tekan omah terus disuntek nang baskom terus disisiki. Iku sing megahi déwé. Nèk wis diresiki terus digorèng apa dijangan karo masalah. Kuwik-kuwiké diesup. Nèk wis mateng terus dipangan karo sega anget, wah énaké ta!

A . Kasiman

BLAJAR NGELANGI

Nèk aku mikir uripku mbiyèn, aku kok bisa ngguyu déwé. Tyilikanku aku manggon nang kebonan. Urip nang kebonan iya abot mbanget. Wong tuwaku pada mmpeng sing nyambutgawé, ésuk mruput tekané soré. Aku mbarang mèlu ngréwangi nyambutgawé nang omah. Kerjananku nyapu, isah-isah, ngrésiki latar, momong adikku lan ngangsu. Dong-dongan, nèk wayahé nandur pari, aku 'kon ngréwangi mbarang. Bapakku kerjané nang pabrik tebu, lah makku dadi kokiné dokteré.

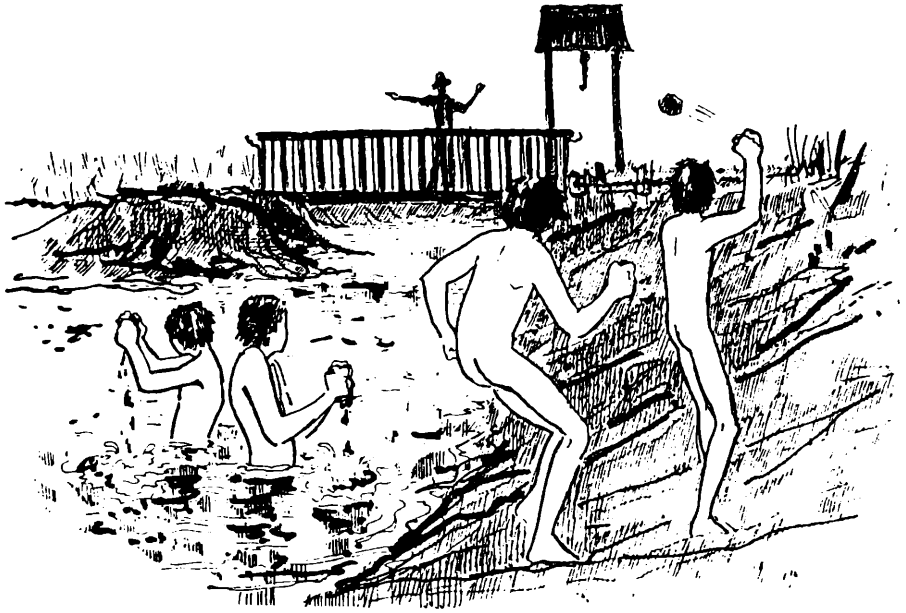
Nanging snajan okèh kerjanané, toch uripé awaké déwé nang kebonan nyenengké.

Aku kélingan dongé aku blajar ngelangi. Nang mburi trèn ènèng blumbangan gedé lan jeru. Blumbangan iki jenengé Gotro Wétan, mergané nang sebelah wétan.

Wong tuwaku ajek ngomongi aku penging ngelangi nang gotro kuwi. Nanging ora tau tak rèwès. Aku nékat mèlu kantya-kantya, mergané aku moh kèri. Awaké déwé nèk ngelangi ora nganggo apa-apa, nanging snajan wuda ora ènèng sing isin, mergané wis samben dinané ngono. Sapa sing kendel njegur sangka wit duwur. Aku mbarang iya mèlu ngono bèn kantya weruh nèk aku mbarang kendel.

Dong-dongan awaké-déwé dioyak-oyak karo wakter sing jaga srosi. Nanging awaké déwé pantyèn ndableg. Nèk dioyak iya mblayu lunga, nanging sésuké teka menèh.

Wakteré terus wadul karo wong tuwané awaké déwé,

Iah kuwi répoté nang kono. Nèk tekan omah terus diajar, nanging awaké déwé meksa durung kapok. Samben dina ijik budal ngelangi. Pantyèn ora apik nèk botyah ora nggugu omongé wong tuwa, nanging semunggoné aku mbiyèn ora ndableg saiki aku menawa iya durung bisa ngelangi.

H. Ralim